

DRAPPELUL

Săptămânal independent

Inseris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

200.—

Un an
la bancă, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

ARAD, STR. CLOȘCA Nr. 7, Tel. 19-91
Timișoara, Lugoj

Deshumarea și reînhumarea martirilor legionari uciși la Vaslui

Astăzi, când visul verde planează biruitor peste țărâna celor cari prin suprema jertfă a vieții au făurit această biruință, întreaga Națiune cu pioasă reculegere la parte, dacă nu cu prezența măcar cu gândul, la trista solemnitate dela Vaslui, unde se procedează la deshumarea celor 32 de martiri uciși în lagărul de acolo.

Cunoaștem înfiorătoare amănunte din martirajul celor căzuți pentru credință, dar totodată pentru biruința legionară, totuși deshumarea dela Vaslui amplifică drama prigoanei din trecut, care ne va însemna în toate timpurile un coșmar...

Din mormântul comun, în care trupurile legionarilor răpuși au fost aruncate clae peste grămadă, neavând parte nici de coșciug, rămășițele pământești ale martirilor dau la iveală nesfârșita gamă a suferințelor la care au fost supuși fiii creștini ai Neamului nostru, căci în general, trupurile sunt groaznic mutilate.

Rămășițele pământești ale martirilor legionari sunt identificate de părinți, rudele și camarazii celor căzuți, purtând urmele chinurilor cauzate din născocirea diabolică a unui creier de călău.

Trista solemnitate a deshumării s'a desfășurat în prezența unei numeroase asistențe, alături de familiile morților, cari stau în jurul groapei comune, din care scoaterea pământului se execută de către o echipă de 20 camarazi în uniforme legionare.

Intr-o atmosferă impresionantă de eucernică evlavie, după identificarea și așezarea osemintelor în sicrii vopsite în verde și înfășurate în tricolor la căpătâiul cărora ard lumânări, se oficiază veșnica pomenire de către un sobor de 10 preoți, iar răspunsurile sunt date de corul legionar.

După terminarea slujbei, sicriile, așezate pe care trase de boi moldovenesti, urmate de alaiul funebru format din familiile morților și gările legionare, sunt transportate la Predeal, unde se va face reînhumarea.

Trista solemnitate a reînhumării la Predeal a martirilor legionari căzuți la Vaslui, s'a desfășurat Duminecă, 27 Octombrie, la orele 15, când s'au depus și urnele cu cenușa celor căzuți la București, în timpul prigoanei.

Au participat organizațiile de Prahova, Brașov și delegații ai Unităților din Capitală.

În acest postum omagiu, când trupurile și cenușa martirilor sunt așezate pentru veșnică odihnă, după etna creștinească, ceea ce soarta le-a refuzat în momentul morții, va stăruia o clipă printre noi umbra diafană a acelor legionari morți, cărora un crud destin le-a sorocit să zacă în pământ înstrăinat, căci și martirajul lor — a tuturor — a pus temelie unei Români noi, smulgând-o de sub teroarea unui trecut de cea mai lugubră memorie!

ANGELA D. OSTOIA

Un nou pod peste Tisa

(ESS). — La Zabalj în Jugoslavia se construiește un mare pod de oțel peste Tisa. Va costa 24 milioane dinari și jumătate. Piese de oțel sunt livrate de firme germane. Se remarcă la Berlin, că și această construcție constituie o nouă dovadă a capacității economiei germane, în plin război.

„Nu intră cine vrea”, ei intră cine trebuie și rămâne cine e, și altă vreme cât e om corect, muncitor, disciplinat, credincios”.

Da, într-adevăr așa este! „Nu intră cine vrea!” Câtă deosebire față de vremele trecute! De lucrul acesta, de altfel, ne-am convins. Câte zăre au anunțat înscrierea de membri noi în Legiune? Câte așise scrisse cu litere de oșchioapă, au arătat sau arăta ziua până când toți trebuie să fie înscrși în Legiune? Câte înscrieri în masă de studenți, muncitori, funcționari sau profesori universitari s'au anunțat până în prezent?

Nimic din toate acestea. De ce nu s'au făcut și de ce nu se fac și acum acele înscrieri? Vor răspunde unii că Legiunea n'are nevoie de oameni. „Partidul Legionar”, zic ei, s'a înfipt bine, nu-i mai este teamă că va cădea.” Nu! Legiunea cre nevoie de oameni și încă de cât mai mulți, pentru opera de consolidare a țării. De ce nu-i primește în sânul ei, atunci? Dacă voiați să aveți un răspuns, atunci celții rânduiește din fruntea acestui articol. Sau dați-mi voi, celții, Poranul conșului de față a camaradului mandant Horia Sima: „Să primească în cadrele legionare pe toți cei buni și cinstiți, cari n'au făcut parte până acum din rândurile mișcării, dar care vor să participe la opera de refacere a țării”. Vedem acum care este cauza că nu se fac înscrieri cu duimul. „Ne trebuie oameni corecți, ne trebuie oameni

muncitori disciplinați, ne trebuie oameni credincioși, oameni buni și cinstiți”.

Oare numai atâți oameni buni și cinstiți, oameni muncitori, corecți și disciplinați, avem? Într-adevăr, numărul lor este mic. Aceasta ne-o dovedesc coloanele întregi ale ziarelor cari publică numele celor supuși la controlul averilor, ne-o dovedește situația în care a ajuns țara în urma conducerii „oamenilor cinstiți” și ne-o dovedesc acele câteva sinucideri a unor „oameni cinstiți și corecți”, cari n'au mai avut răbdarea să aștepte judecata. Cu aceste, nu voiesc să afirm că toți înalții demnitari, supuși la controlul averilor, ar fi delapidat statul. Nu! Nici nu mă gândesc la așa ceva. Mă gândesc, însă, la aceasta: „Dacă ar fi fost toți aceștia cinstiți și corecți, azi n'am mai avea nevoie de control, azi n'am mai fi ajuns unde am ajuns”.

Vedem deci că puțini sunt cei aleși. Pe acești puțini, vrea Legiunea să-i aibe strânsi în cadrele sale. Ea nu vrea naționalism de partid, ea nu vrea iubire de Patrie dusă până la obsedare. Ea vrea naționalism de fapt, ea vrea iubire de Patrie în viața de zi cu zi.

Ne trebuie, nu oameni cari își bat pieptul, nu oameni cari trădă în toată lumea calitățile și sentimentele lor patriotice. Nu din rândul acestora s'au recrutat eroii.

(Urmare în pag. III-a)

ILIE GH. CRIȘAN

Cronica noutăților literare

de: STELIAN SEGARCEA

Sandu Teleajen: Legiunea de onoare

Roman. Editura „Cugetarea. București 1940

Preț 80 lei. Pagini 306.

Ultimul roman „LEGIUNEA DE ONOARE”, al scriitorului Sandu Teleajen, prezintă un capitol dramatic, din epopeea marelui nostru război de întregire. Scene sguuitoare pline de un realism impresionant întâlnim în paginile sale ale acestui roman: ofiterii și soldații români, sunt nevoiți a înfrunta numărul enorm al armatelor dușmane, dotate cu un armament modern și cu totul superior. Moralul armatei noastre este susținut de ofiterii francezi, în fruntea cărora se află generalul Berthelot. Se disting prin curaj și iscusință în luptele aprige dela Râmnicul-Sărat, Locotenentul de artilerie Nițu, care este decorat cu „Legiunea de onoare”.

O mențiune specială se impune a face pentru fecioara eroică venită voluntar în rândurile ostașilor — Cornelia Stăncă — asemenea Ecaterinei Teodoroiu, eroina dela Jiu — Cornelia Stăncă luptă la cot cu ostașii, cu o bărbăție impresionantă și cu sânge rece primește o lovitură groaznică la braț — și numai măiestria și competența prof. dr. maior Păru — îi salvează brațul de a nu fi amputat.

Romanul care este scris într-o

limbă pur românească, se bucură în plus de însușirile unei lecturi atractive: motivarea acțiunilor și pregătirea intrigei, care dublează atracțiunea cititorului. Deaceia noi îl recomandăm cititorilor noștri.

N. Popov:

PETRU CEL MARE

Editura „Cugetarea”. București 1940. Preț 10 lei. Pagini 236.

Oamenii mari — genii — sunt adevărate norocuri pentru popoare, care îi naște — din nefericire foarte rar: la câteva sute de ani, numai câte unul. Dacă poporul Rus n'avea fericirea să producă pe marele ei reformator Petru Alexeievici — țarul Petru cel Mare — apoi această nație rămânea în urma civilizației actuale — aproximativ cu câteva secole. Căci numai câte un om „nădrăvan” — care după ce este socotit mai întâi nebun de către masele mediocre, — este destinat să reformeze radical un popor pentru a-l ridica mai apoi pe înaltele trepte ale civilizației. Astfel, Petru Alexeievici, este nevoit să rupă toate obiceiurile străbune, ale poporului său, care îl menținea încă în stare primitivă și

să procedeze la civilizația lui. Conștient de menirea sa istorică, trebuia să adopte nouile reforme și în cadrele armatei, a cărei conducere trebuia să o ia pentru a salva țara de pericolul războiului cu regele suedez Carol XII. Dar pentru a fi conducător de oaste, se cerea ca el personal să cunoască tainele războiului. Și astfel Petru, se înrolează într'un regiment de artilerie, ca soldat, depunând examene serioase pentru cucerirea gradelor. Câștigând toate gradele necesare unui adevărat conducător de oaste, pregătește o uriașă manevră regală cu apăratori și atacanți, care aveau ordin să tragă, soldându-se cu un mare număr de morți și răniți — ceea ce provoacă indignare și revoltă unanimă în rândurile populației: fiii ei se masacrau în timp de pace. Dar această pregătire serioasă, servi națiunii Ruse de a scăpa de pericolul suedez, pe al cărui rege Carol XII învinsibil, Petru îl învinse groaznic la Poltava. Și numai atunci poporul îl înțelese. — Această valoroasă carte credem că nu mai are nevoie de recomandări.

Louis Bromfield:

UN EROU MODERN

Pomon. Traducere de V. Demetrius. Editura Socet. București 1940. Preț 100 lei. Pagini 424.

Paginile acestui roman ascunde

viața sbuciumată a omului din străturile plebei proletare, care luptă cu bărbăție cu toate greutățile vieții — și totuși ființa lui este înzestrată de divinitate cu calități excepționale, prin care eroul poate să se ridice victorios deasupra situațiilor celor mai critice. Lucrând în uzinele unei fabrici, prin inteligența și spiritul său inventiv, reușește să construiască piesele necesare unui automobil — pentru care fabrica știe să-l răsplătească bine. Amintim însă că eroul romanului, anume Hermann Müller, avea studiile necesare unui inginer veritabil, dar lipsa de recomandări speciale — așa cum cere societatea timpurilor mo-

derne — îl determinase a îmbrățișa munca brută în fabrică. Hermann Müller, întrușipează lupta eroică a omului care este destinat să învingă orice obstacol, pentru a cuceri viața care își primește biruința cu triumful cuvenit. Tema romanului acesta s'ar rezuma la maxima latină: „Labor improbus omnia vincit”.

Traducătorul V. Demetrius, s'a achitat conștiincios de toate condițiile ce se cer unei cărți străine, spre a fi accesibilă unui public care vine în contact pentru prima dată cu ea.

STELIAN SEGARCEA

Istoricul Orăzii

de: Gheorghe V. Haiduc

(Urmare din numărul trecut)

În anul 1526 în lupta dela Mohács, turcii biruiesc ostirea creștină. După această luptă Oradia și părțile dincoace de Tisa, proclamă de rege pe Ioan Zápoly, care își stabilește reședința la Oradia. În anul 1538 reușește a face pace cu împăratul Ferdinand de Habsburg, care îl recunoaște de rege numai așa, ca după moarte, întreg teritoriul Ardealului neocupat de turci,

să devină proprietatea coroanei de Habsburg. Sultanul Suleiman reușește la 1556, a pune Transilvania în stăpânirea reginei Izabela, văduva lui Zpolyai, care stăpâni în locul fiului lui minor: Ion Sigismund. În acest timp, cetatea este zidită în forma ei de azi, iar prin petrecerea reginei Izabela și a curtenilor ei,

(Continuare în pag. II-a)

Vizitați magazinul de haine al

25 bani Poșta
JOSIF MUZZSAY

(vis a-vis cu Teatrul). CEL MAI BUN
IZVOR DE CUMPARARE in haine bar-
batesi, palton de piele și postăvarie.

Informațiuni

Andreas Schmidt, conducătorul germanilor din România, a ținut un impresionant discurs la radio în cadrul orei germane. D-sa în mare parte vorbește despre grupurile mari germane aflate în diferite părți ale continentului, și cări grupuri au reflectat întotdeauna cultura lor în massele populației în care trăiesc. Vorbește apoi de acele aspirări, care vorau să impună asupra unui neam de 100 de milioane și au întemeiat „Societatea Națiunilor”. Dar prin Fuhrerul Hitler, am reușit a înfrânge și a supune pe capitaliști. Național-Socialiștii astfel au dat lumii perie de cultură germană.

Printre înfocată vocațiune, vorbește despre România. Despre greutățile avute și accentuează, genul de creație, al Căpitanului. Printre altele D-sa spune că: Grupurile germane din România nu sunt minoritari, ci fac parte și sunt fii a unui neam de 100 milioane suflete. Sfârșește printre o vie colaborare a germanilor din România, cu Legiona.

D. general de brigadă Șteflea Ilie se numește pe data de 26 Septembrie 1940, în funcțiunea de secretar general al Ministerului Apărării Naționale.

BUCUREȘTI. — D. Alexandru Ghica, directorul general al poliției, a dat următoarele delegații: d-nii: Cincora Emil, licențiat în drept, și Munteanu Ion dr. în drept de a îndeplini funcțiunea de șef ai comisiunilor de poliție Petroșani și Orăștie, iar d. Simedru Nicolae a îndeplini funcțiunea de comisar la poliția Deva, atașat șefului poliției.

VICHY. — D. Truelle, ministru plenipotențiar a fost însărcinat cu conducerea legăției Francei din București, iar d. de Vaucelles a fost numit secretar de legăție.

ROMA. — La 28 Octombrie — ziua aniversării revoluției fasciste, — când se vor inaugura numeroase lucrări publice, este prevăzută și o vizită a Ducei la Agro Pontin. Ducele va vizita cu acest prilej orașele Pontinia, Sabaudia, Littoria și Aprilia.

Introducerea troleibuzelor la Praga

La Praga a fost dată circulației a doua linie de troleibus. Motivele pentru care se construiesc liniile de troleibus sunt multiple. În primul rând troleibusele constituie un mijloc de transport foarte convenabil care intrunește avantajele de călătorie ale autobuselor și tramvaielelor la un loc. Sunt mai mobile, nu sunt legate de șină și poate într-o anumită măsură să ocolească piedicile ce i se ivesc în cale pe stradă. Fiind acționate cu curent electric, se înlocuiește benzina necesară autobuselor obișnuite.

CEASURI brățara pt. copii precum și de buzunar și brățară pt. doamne „marca crenită”, asortiment bogat și elin la

HARTMANN

bijutier
Arad, Palatul minorităților

COLTUL VESEL

Dezim vegetarian

— Spuneai că ești vegetarian!
— Da, regimul vegetarian e sănătos și prelungeste viața.
— Atunci de ce mănânci carne?
— Pentru că m'am plictisit de viață!

Nu poți să ști

— Să-ți fie rușine. Nu-ți poți suferi și totuși îi scrii: „Îți trimit toate urările mele”.
— Nu poți să ști ce fel de urări îi trimiți...

Intre chirurgi

— Va trebui să-i facem o mică operație.
— Operația trebuie să fie cât mai mare, pentru că bolnavul e putred de bani.

Interpretarea Bibliei

— De ce a făcut Dumnezeu pe Eva?
— Fiindcă altfel i-ar fi fost prea bine bărbatului.

Dar tatăl

— În Canada s-au născut cinci gemeni. Mama e în perfectă stare.

S'a aruncat în gârlă...

Mica publicitate

LOTERIA populară: un loz 50 lei, tragerea zilnică Banca Goldschmidt.

CAUTAM pentru angajare imediată șoferi. Doritorii se vor prezenta la biroul direcției din: str. Mucius Scaevola Nr. 9—13 Arad.

VÂND LOC DE CASA 108 st. p. preț convenabil. Adresați-vă administrației ziarului.

COLTUL LITERAR

DULCINEE

— fragment —

...și mă gândesc la Ary
eleva de liceu. —

Când linișteai durerea mi-ai urmărit — în taină —
Vagabondajul meu prin neștiute părți
Și m'ai purtat cu tine prin pensionul sever
Cu atmosfera grea — de obosele cărți.
In orele de clasă, itinerar prin vreme —
Doar erai elevă de curs superior! —
Tu — grav — notai, cu grabă, savante explicații
Și printre rânduri seci întemnițai un dor...

Te știau toate; până și fetele de-ntâia
Știau că tu iubești un licean poet,
Eliminat din școală pentru purtări nedemne.
Fotografia lui o ai într'un caet...

Numai seara, când lumini se aprindeau în urse
Și când tăceri de plumb cădeau pe intercal, —
Abia atunci, cu gândul, hoinară, prin vacanță,
Adormi cu chipul meu sub pernă, — sărutat.

PETRE A BUTUCEA

Dorință

Subito, vino, să vezi în tăcere
Cum dip ramurile cerului plouă durere...
Cum își atârnă luceafărul, tristețea seara
Și cum leagănă vântul, secara...

Vino, să vezi cum începe steaua polară
Să ne trimită tristă-i cânt în noaptea de vară,
Să vezi cum își plimbă calvarul de vise, luna,
Atunci când sub crucea cerului vom zăbovi într-una...

Iar când va fi liniște ca'n valea plângerii
Eu vreau să stoare pe deasupra ingerii...

NICOLAE VELIN

Cascada

de Alphonse de Lamartine (1791—1869).

Cascada care plânge'n prăpastia ce tună,
Tăcerea asurzeste mugind pe-aceuș strună;
Vrăjit lunecă ochiul pe undele fugare;
Urechear' n' van ascultă: e surdă și vnește;
Dintr'o prăpastie n' tr'alta,
Talizuri și talazuri vărsând fără n'clture,
Ea cade, se zdrobește, se naltă, se rotește,
Și din adâncul unde și spuma se'negrește,
Se reînaltă iarăși sclipitoare salbe,
Ca lebăda ce-și joacă — sclipiri de-argint sub soare —
Aripele-i albe.

Trad. de NELLU CRISTESCU

Istoricul Orăzii

(Urmare din pag. I-a)

Oradia își recapătă pompa și splendoarea de odinioară.
Cetatea acestui oraș este reșcută în forma de azi — de principele Gavril Bethlen, dar nu se poate desvolta viața în oraș din cauza turcilor, cari atacă a treia oră prin pașa Köprili Mohamed. În 13 Sept. 1650 apare cu trupele sale înaintea cetății, dar după un atac, abia de câteva zile, e nevoit a părăsi orașul și a se retrage în Muntenia, unde izbucnise răscoala contra turcilor. Dar Oradia nu scapă numai cu atât, căci din nou este atacată de pașa Ali din Timișoara 13 Iul. 1660. Acesta sosește cu armată puternică de 50.000 oameni și 60 tunuri. În cetate abia era armată de 850 oameni în majoritate români, deoarece garda maghiară era dusă la înmormântarea principelui Rákóczy, mort după lupta dela Gilău. Populația cu întreg avutul s'a retras în munji, dând orașului foc. După o apărare eroică de 45 zile,

cetatea este predată turcilor, cu condiția, ca cei din cetate, cu tot avutul lor să fie lăsați liberi și petrecuți până la Dobrișin. Pe lângă cetatea Orăzii, turcii ocupă și cetățile slab apărate dela: Betus, Pomezau, Petrieni, Beliu, Salonta, Șarcad, Tileagd, Sunteu, Jaca, etc.. Această ocupație a durat timp de 32 ani. Cel mai însemnat fapt din acest timp pierderea lui Thokoly prin pașa Achmed.

În revoluția din 1848, Oradia a avut un rol însemnat și e de remarcat, că după mutarea guvernului revoluționar dela Budapesta la Dobrișin, coroana și insignele regale ungurești au fost aduse la Oradia, și de aici la Arad. În cursul revoluției ungurești a stat în Oradia un timp, dictatorul Ludovic Kossuth și generalul Bem. Din Oradia a plecat contra lui Iancu, renumitul Vasváry, care a fost zdrobit de femeile române la Fântenele și tot aici a plecat în misiune diplomatică la

Avram Iancu în numele guvernului ungurese, armata lui Halvany atacă pe români, fapt ce revoltă populația, care linșează de mânia pe Dragoș. Revoluția maghiară din 1848 este spulberată de armatele rusești la Șiria, unde generalul lor Görgey, depune armele. După aceea sta, generalul Rus, Paskievici s'a așezat cu statul său major la Oradia.

O mare revoluție își ia începutul în anul 1918. Marea înfrângere a germanilor pe Somme a clătinat puterile centrale trezându-le la realitate. Guvernul din Budapesta nu poate domina situația: după puține eforturi Károlyi Mihály ia puterea și reușește să atragă de partea sa militarii, cari se întorceau cu armele de pe front.

Ungurii treceau prin mari frământări. Au cunoscut prea târziu politica lor față de minorități. Armata lor se transformă în gardă națională maghiară, în care însă era semănată deja germele bolșevismului. Bolșevicii făceau mare propagandă pentru înduplecarea românilor. Dar aceștia nu voiau să audă de teoriile lor.

Contra revoluția a fost declarată la Oradia în ziua de 19 Aprilie. Cu

o mână de oameni, jandarmi, poliști, în frunte cu căpitanul orașului (prefectul) atacă pe roșii și reușesc a-i scoate din Oradia. Oradia trăia clipe de groază, consiliul orășenesc hotărăște a trimite o delegație la Iași, unde ajunsesse armata română pentru a interveni, la comandamentul general pentru a grăbi intrarea în oraș. Delegația a fost compusă din: Coriolan Pop, Sever Andru, Sever Erdeli, Gh. Morariu, și Nicolae Firu, cari au arătat comandamentului șef, generalul Moșoiu, situația gravă, rugându-l totodată, să grăbească înaintarea, ceea ce s'a și împlinit.

Astfel că în 20 Aprilie 1919 armata română a intrat triumfător în Oradia. Bucuria populației întregi era de nedescris. Pretutindeni armata a fost primită cu flori. Generalul Moșoiu intră triumfător în sala festivă a primăriei. La ieșirea în piață I. P. C. Sa Roman Ciorogariu, vicarul ortodox de Oradia, adresează viteazului general o frumoasă cuvântare.

Iar azi această Oradie de afirmare românească este asuprită din nou de groaznicul dușman al neamului, nu ne știm încă viitorul, dar

prezentul s'a purtat crud cu noi. În fața crudului destin, în fața dezastrului, poporul Român își apleacă capul, cu gândul de a reîntregii această țară cu toate părțile furate. Oradia e a noastră, și va străluci în veci ca un Luceafăr, învelitul istoriei noastre naționale. Cu toate că în orașul nostru românesc se deslănțuiesc cele mai crude prigoniri contra noastră, trimitem fraților noștri, din tot sufletul alinarea durerilor lor. Iar ca deviză le trimitem două cuvinte: Deșteaptă-te Române.

GHEORGHE V. HAIDUC

Bibliografie:

N. Firu: Oradia Mare
N. Firu: Urme vechi de cultură românească în Bihor.
Borovszky: Magyarország városai és megyéi.
Scholtz: Geschichte der festung Nagyvárad
Russu Șirianu: Iobagii
A. Tripon: Monografia Crișanei
Ilie Gh. Crișan: Oradia centru administrativ-economic și cultural-bisericesc al Românilor Bihoreni.

Am început vânzarea materialului pt. uniforme hotărâte școlilor locale

I. Moțiu

Postăvarie-Textile P. A. Iancu 19

Mobile: Dormitoare, sufragerii și combinate; bune și eficiente la tâmplărie

Ștefan Csallós

ARAD

Calea Șaguna No. 184

Pește sărat de toate felurile și proaspăt a sosit în engros și detal

Lutwak & Abramovici

Arad, Calea Banatului 4. Telefon 18-04

A depus jurământul noul chestor al Aradului

Săptămâna trecută s'a oficiat depunerea jurământului noului chestor de poliție d. dr. Cornel Preda.

Jurământul a fost luat de către P. C. S. Caius Turicu, consilier eparhial, în prezența d-lui Ilie Rotea, prefectul județului nostru.

D. dr. Cornel Preda, actualul chestor al poliției arădene, locuiește de 2 ani în Arad, în care doi ani lucrea-

ză, depunând o mare activitate ca medic în Spitalul Central din localitate.

Dorim domnului chestor, din sentimentele noastre cele mai profunde, o muncă rodnică, și ca acest drum, pe care îl va parcurge, să-i fie totdeauna ușor de străbătut. Îi dorim sănătate deplină și rugăm pe Creatorul, să fie la conducere mulți ani.

Gh. V. H.

„Amintirile și Memoriile” lui Bismark în editura de stat sovietică

Berlin. — După cum s'a transmis, a apărut în editura de stat sovietică primul volum al memoriilor lui Bismark: „Gânduri și amintiri”. Faptul e înțeles de interes deosebit și actual, cu cât din anul trecut raporturile între Germania și Rusia Sovietică s'au reîntors în căile acelei colaborări amicale, care au fost unul din principiile cele mai importante ale politicii externe ale marelui om de stat german Bismark. Din experiențele bogate al cancelariatului său îndelungat și încoronat de succes, Bismark a transmis succesorilor săi prevenirea, că niciodată nu se va ivi între Germania și Rusia necesitatea unui războiu, „dacă situația nu va fi falsificată prin prostii liberale sau acțiuni dinastice greșite”.

Faptul, că lucrurile au luat o altă direcție în urma greșeliilor făcute mai târziu, a fost, după convingerea germană, unul din motivele din cele mai decisive ale prăbușirii germane și ruse în războiul mondial. Înțelegerea principiilor

istorice și geografice ale raporturilor germano-ruse, a determinat, precum relevă colaboratorul diplomatic al ziarului „Berliner Börsenzeitung”, cei doi oameni responsabili de stat ai Germaniei și Uniunii Sovietelor în anul trecut, de a restabili raporturile reciproce ale celor două țări, pe baza bismarkiană, opunându-se astfel acelor puteri, care azi, ca atunci, încearcă să provoace ostilitate între aceste două mari puteri. Colaborarea și prietenia nouă a Germaniei și Uniunii Sovietelor, corespunzând legilor naturale ale istoriei și geografiei. Încheiând, se constată, că noua rânduire a raporturilor germano-sovietice în spiritul concepției lui Bismark a adus ambelor imperii deja până acum mari câștiguri. Adâncirea și dezvoltarea lor va avea și în viitor același rezultat fericit drept, o executare a testamentului lui Bismark. O dusmănie nu aduce nici unuia din ei vreun folos permanent, ci ar servi exclusiv forțelor străine de acest spațiu, care sunt de altfel adversarii naturali ai ambelor țări.

RECENZIE

ECOURI dela GRANIȚA de VEST

Școala vremilor de azi

Broșura cu titlul de mai sus cuprinde CUVANTUL FESTIV, rostit la deschiderea istoricului an școlar 1940-41, de d. prof. DR. IOAN ROȘIU-ROȘIORU, directorul liceului „Constantin Diaconovici-Loga”.

Instaurându-se un regim la care primează dreptatea, meritele și calitățile, Corpul Didactic și elevii liceului „Constantin Diaconovici-Loga” pot saluta în persoana cunoscutului și apreciatului profesor, d. dr. Ioan Roșiu-Roșioru, pe directorul lor, așa cum au dorit în unanimitate, ȘI CEEA CE A SEMNALAT „DRAPELUL” LA TIMPUL SAU.

În acest CUVANT FESTIV autorul nu se desminte. Cu aceleași cuvinte înțelepte și pornite din sufletul unui bun patriot, cari îl caracterizau și în trecut în toate acțiunile d-sale, s'a adresat la începutul acestui an școlar auditoriului, colegilor și elevilor, cu credința în Dumnezeu, arătând, că acest an se începe într-o atmosferă serioasă, căci inimile sunt îndurerate de pierderea BASARABIEI patriarhale. O parte din dulcea noastră BUCOVINA DE NORD și NORDUL TRANSILVANIEI, la care se adaugă pierderea celui mai pitoresc colț al Dobrogei de Sud, BALCICUL.

Mai departe autorul o accentuată: „Neamul românesc n'a fost nicicând un neam răsfățat al vremii! Istoria lui se confundă cu istoria tuturor încercărilor grele, prin cari a trecut omenirea”.

În cele ce urmează, d. director dr. Ioan Roșiu-Roșioru, îndeamnă elevii, ca prin finuta și silința lor să reafirme — după tipicul străbunilor — străvechea „Virtus Romana rediuita”: „VIRTUTEA NEMURITOARE”.

Cuvintele pline de duh ale d-lui director ca, elevii să fie mândri de numele lor de Român, care mândrie să și-o justifice prin vrednicia și prin finuta demnă, care să dovedească înțelegerea greutății zilelor prin cari trecem, se încheie prin îndemnul de a lăsa să credem că pe urma străduințelor lor se va alege: „O SFANTA TINE-RIME ȘI O GENERAȚIE DE EROI, CARE VA ȘTERGE LACRIMILE AMARE DE AZI DE PE FAȚASFANTA A NEAMULUI ȘI A ȚĂRII...”

ASA SA NE AJUTE DUMNEZEUL!

Acest imbold nobil, cu credința în Dumnezeu, își va croi drum la inimile elevilor, căci porcede dela iubire și apreciatul lor profesor și director dr. Ioan Roșiu-Roșioru, încadrându-se în spiritul vremii, făcând parte din programul refacerii și înălțării Patriei pentru care s'a jertfit atât de mult întrecutul de tristă amintire...

Angela V. Ostoia

Pardesiuri, haine. **HOSZPODAR** magazin: curățat vopsește Eminecu 3
Întreprinderea: Stroescu 13 Împreună paltone balon

Puterea maritimă a Statelor Unite

Viena. — Marile schimbări intervenite după anul 1936, în proporția puterilor maritime ale lumii precum și intensificarea înarmării maritime în Europa, mai ales însă, când Japonia se elibera de sub restricțiunile impuse de conferințele maritime internaționale privitoare la construcția navală — au constituit un puternic impuls pentru înviuarea politicii maritime americane. Limita tonajului de războiu fixată de lege, a fost sporită deja în 1938, cu 20% în vederea realizării unui tonaj de 1,5 milioane tone, care avea să cuprindă: 18 nave de luptă (plus 10 mai vechi), 8 vase port-avioane cu cel puțin 600 de avioane, 46 crucișătoare (dintre care 18 mari plus 9 mai vechi), 147 distrugătoare moderne, 58 submarine (plus 60—70 mai vechi) și o mare flotă de transport. În același timp Statele Unite întreprindeau tot mai energice acțiuni de natură strategică în Oceanul Pacific.

Mersul războiului actual îndreptat privirile Statelor Unite tot mai mult dela Pacific la Oceanul Atlantic. O propagandă activă, care vroia să substituie puterilor totalitare intențiuni agresive asupra continentului american, găsea tot mai multă alimentatie în situația precară a Angliei și în succesele victorioase ale Axei. Legea americană de neutralitate a tras, pe-i drept, limite sănătoase interzicând circulația maritimă în zona de războiu, tot așa ca și acordarea de imprumuturi, furnitura de armament și în general furnizări în favoarea puterilor apuse-

ne exceptând cele pe bani gați și transport propriu. Însă deja în Octombrie 1939 o năvela de lege permitea furnizarea de armament, iar Septembrie anului curent vedea cedarea senzațională a unor puncte de sprijin atlantice de către Anglia în favoarea Statelor Unite. Cu ridicarea pavilionului american în Noua Fundlanda, Bermuda, Bahama, St. Lucia și Antigua, Jamaica, Trinidad și Guiana Britanică, Statele Unite își creiau un front atlantic și par a avea tendința a-l completa spre Sud la coasta Americii de sud.

Noțiunea unui front dublu a devenit astfel acută pentru politica maritimă a Americii de nord, și cererile americane întreprind totul pentru a-și crea o flotă, care ar corespunde nevoilor unor asemenea laturi duble, luând în mod definitiv rangul prim și moștenirea puterii maritime britanice. Deja la 10 Septembrie, președintele Roosevelt iscăli comenziile pentru șapte vase de luptă, 7 vase port-avioane, 25 crucișătoare, 115 distrugătoare, 48 submarine etc. Tonajul definitiv al acestei flote extraordinare de puternice a fost cifrată într'un memoriu al departamentului american de marină la 3 milioane tone, fiind deci dublul, față de azi.

Calitatea flotei americane nu poate fi evaluată decât numai greu, dat fiind că lipsesc experiențe practice de războiu. Neîndoielnic valoarea ei e destul de considerabilă. Cu toate că, disciplina lasă câteodată de dorit, fiind ridicată de asemenea și pro-

blema personalului, totuși americanul e cunoscut ca un luptător, iar industria navală și de armament sunt la înălțimea zilei. Înmulțirea mare a crucișătorilor, vaselor port-avioane și vase de transport lasă a cunoaște concepția strategică, că războiul nu va fi dus în defensivă, ci în largul oceanelor. Deasemenea și vasele de luptă, cărora America pare a atribui vechiul rol decisiv, urmează să fie construite după rezistența maritimă și distanță pentru ofensivă.

Cu toate discuțiunile asupra frontului dublu, mai ales dela pactul tripartit din 27 Septembrie, concepțiile par a nu fi limpezite în Lumea nouă, care dintre aceste fronturi ar merita o mai mare atenție. Orișicum Statele Unite au ales cu această înarmare enormă iarăși drumul imperialismului, care le-a condus în 1898 la Cuba și Puerto.

Veniți, Legiunea vă cheamă!

(Urmare din pagina 1-a).

ci din rândul celor mici și amili, din rândul celor cinstiți și buni.

Scrie CAPITANUL: „Spre binele și spre purificarea acestui neam... și „nu din ură, ci din datorie față de neam: Nu vor putea fi primiți în nici un caz: cei ce ne-au atacat cu mișelie sau au avut atitudine vecine cu mișelă, cei ce s'au dovedit în raporturile cu noi sau cu alții a fi oameni fără caracter și cei cari au fost incorecți, agonisindu-se overi din afaceri murdare sau din însușirea bunului public”. (Circulara Nr. 92 din 28 Sept. 1937).

Da, spre binele țării, acești oameni să nu intre în Școala Legiunii. În această școală să vină cei buni și cinstiți, cei modști, cei cari dau suflet, cari dau muncă, suferință, cei cari cred că, vor fi folosiți Legiunii și Țării, cei cari cred și cari au dat dovadă de aceasta.

Aceștia veniți în Școala noastră. Veniți în școala muncii, în școala lepădării de sine, în școala suferinței, în școala purificatoare, veniți în școala care nu vă învață carte, în școala care nu vă asigură nici un folos material, veniți în școala care formează CARACTERE.

„Din această școală legionară va trebui să iasă un om nou, un om cu calități de erou”. Așa grăit-a CAPITANUL!

ILIE GH. CRISAN

O nouă fabrică de celuloză în Slovacia

Bratislava. — La 1 Octombrie s'a deschis la Bratislava de către Nobel-Dinamit Soc. pe a. o nouă fabrică de textile. La inaugurare au participat d-nii ministrul de interne slovac Mach, ministrul german la Bratislava baronul von Killinger. Soc. Dinamit-Nobel e pre ocupată actualmente și cu ridicarea unei fabrici de celuloză care va avea o capacitate anuală de 7 mil. kgr. și care va prelucra celuloză slovacă.

† Jean Atanasiu

S'a scris prea puțin despre studentul în teologie camaradul Jean Atanasiu, mort la datorie alături de Căpitan, pe când era transportat dela închisoarea din Râmnicul Sărat la închisoarea Jilava.

Făcea parte din grupul Decembriștilor împreună cu Iosif Bozâncan, Ștefan Curcă, Ion Trandafir și ceilalți. Cu Jean Atanasiu am fost înarșăși de copilărie și buni camarazi, ba chiar „frați de cruce”, înălțându-l din clasa I-a liceală în internatul Colegiului Sf. Sava din București. Apoi ne-am despărțit, el fiind trimis mai evlavioasă, a trecut la Seminarul Nifon Mitropoliei, iar eu rămânând mai departe în liceu. Ca unuțu fiu al unor părinți bătrâni era singurul sprijin și nădejde de mâine a lor săi.

Jean Atanasiu a terminat cursurile seminarului cu succes, înscriindu-se la Teologie, unde urmasa numai doi ani, când l-au răpus călduții. Ca fiu de țărăn, originar din comuna Spineni, județul Olt, fiind un element valoros. Generalul Cantacuzino-Grănicerul l-a ajutat mult, a-l la Seminar, cât și la Teologie. Jean Atanasiu avea un suflet bun și generos, neputând suferi de nimeni cu vreun cuvânt. Dar a foarte îndrăjit, când cineva ar

fi căutat chiar în glumă, să-i spună ceva relativ la Gardă și Căpitan. Îmi reamintesc, că într-o seară pe când făcea de gardă la Casa generalului Cantacuzino-Grănicerul, mă întorceam dela teatru pela orele 11 noaptea. Ne-am salutat în mod serios, discutând apoi noutăți de pe la Olt. În mod instinctiv m'a întrebat la ce reviste mai colaborez. În glumă i-am răspuns că pela „Adevărul Literar”. Atunci, fără nicio altă vorbă, vechiul și bunul meu „frate de cruce” mi-a întins spațele, plecând cu lacrimi în ochi, către corpul de gardă.

La câteva zile după această întâmplare, citesc în ziare despre arestarea lui Jean Atanasiu. Am căutat să-l văd la închisoare, dar a refuzat să vorbească cu mine.

Astăzi, când Jenică Atanasiu dela a cărui moarte se împlinesc luna viitoare doi ani, amintirea lui stăruie printre toți cari l-au cunoscut. El n'a părăsit o clipă pe Căpitan, jertfindu-se alături de el pentru Gardă de Legiune.

Îată pentru am scris rândurile de față, ca o pildă vie pentru toți legionarii. Din cer de acolo, ori de câte ori l-se pomenește numele, Jenică Atanasiu răspunde: Prezenți! GHEORGHE LICA-OLT

Viața culturală a Varșoviei

Varieteturile și cinematografele Varșoviei au fost redeschise. Rulează îndeosebi filme germane, multe în limba poloneză. Parcul Belvedere, unde a fost instalat un teatru în aer liber, a adăpostit vara aceasta 18.000 de vizitatori. Actualmente se restaurează Teatrul Varșoviei. Acesta va avea un ansamblu propriu și va reprezenta operele și piesele poloneze. Chiar de acum există un teatru polonez, sub conducerea lui Wassileff-Sikievici, un elev al lui Stanislawsky. Cu un ansamblu format din actori dela Teatrul artiștilor din Moscova și din propria școală dramatică, el dă

reprezentări foarte bune. Trupa a fost în turneu în Europa și America de Nord. Când va fi terminat marele teatru, aceste reprezentații vor fi centrul unei vieți culturale poloneze. Reprezentații de opere nu pot avea loc. Orchestre excelente concentrează însă în diferitele localuri. Astfel se poate spune, că Varșovia și-a creiat din nou o viață culturală proprie.

Mare recoltă de secol de zahăr în Ungaria

Budapesta. — Anul acesta Ungaria așteaptă o mare recoltă în secol de zahăr. Volumul total al recoltei e evaluat la 16 mil. chintale față de 11,5 mil. chintale în anul trecut. Pe lângă procentul mare de zahăr al secolilor din recolta din față, se mărește volumul recoltei în urma încadrării teritoriilor cu cultura secolilor din Transilvania de Nord. Ungaria, care încă în anul trecut avea mari trebuințe de import de zahăr, va avea anul acesta excedente de export.

Jugoslavia își mărește cultura soiei

Belgrad. — Cultura soiei, care a aflat o considerabilă extindere în toate statele sud-est-europene, găsește și în Jugoslavia tot mai mult interes. Suprafața cultivată, care în anul trecut era de 10.000 jugăre, a fost deja mărită la peste 20 mii jug. și va găsi în curând o extindere și mai mare.

ROMANIA
CORPUL PORTAREILOR TRIBUNALULUI ARAD

Dosar G. N. 1871/1940.

Publicațiune

Nr. 2862 din 11 Octombrie 1940.

În baza încheierii Judecătoriei Mixte Arad N. G. 1871/1940 din 24 IV. 1940, se publică spre cunoștința generală că, în ziua de 28 Octombrie 1940, orele 15 înainte, se se va vinde la licitație publică în Arad Str. Caragiale 1, averea mobilă urmărită a debitorului Izidor Banea, care se compune din 1 rîndea de fier, 1 ferestru, 20 scânduri de brad și etc. evaluată la suma de lei 56.000, anume specificată în procesul verbal de urmărire aflat în dosar, aceasta pentru îndestularea creditorului Franco-Română cu suma de lei 5940 capital, plus cheltuielile stabilite până în prezent, osebite cele ivite cu publicarea prezentei de față.

În baza art. 20 al Novelei din 1908, această licitațiune se ordonă în favoarea tuturor creditorilor ce au efectuat execuție asupra mobililor ce se licitează.

Șeful Corpului de Portări:
D. ANTONESCU

Corpul Portărilor Tribunalului
A R A D

SPORT

Divizia B.

Astăzi, 27 Oct. 1940, s'a disputat matchul între echipele:

SSMR Reșița — Crișana CFR Arad 2:1 (2:0). Au marcat: Sárközi (min. 9), Weisz (min. 25) și Durgheu (min. 85).

Formațiile Crișana: Săbău, Luca, Novac, — Tolan, Simcea, Sida — Bugariu, Păcurar, Sibotean, Durgheu și Gligorescu.

SSMR: Bugariu, Palaky, Hirschfeld, — Brandt, Danda, Letalik, Lakatos, Weisz, Balázs, Sárközi și Blausteu.

Arbitru d. Milivoi.

Spectatori 1000.

Teren desfundat.

Timp noros.

Ne-a surprins cedarea Crișanei cu rezultatul de 2:1, față de echipa muncitorească reșițeană. Această înfrângere se datorește liniei de atac, care neapărat trebuie întărită. Dealtfel noi cu numerele precedente am opinat în această schimbare. Singurul dela înaintare și cel mai bun din unsprezecele Crișanei a fost Bugariu, urmat de Gligorescu.

Echipei reșițene i-au funcționat toate compartimentele admirabil.

Posta redacției

Ghiță,

am primit rândurile Tale, pline de sentiment.

Veți primi răspuns.

Avocatul dr. Sporea Reg. Maria 9, s'a interesat de adresa ta, dacă vrei scrie-i.

Te aștept ca rândul trecut.

Petre A. Butucea

Materialul amintit n'a sosit.

Adresa primului: Arad, fabrica „Astra”.

A doua este necunoscută până în prezent.

Ziarele dela Nr. 100 vor fi expediate încurând.

Sfințirea restaurantului legionar la Arad

Duminecă, 27 Oct. a. c., a avut loc sfințirea „Restaurantului legionar” în fostul local al cafenelei Palace.

Solemnitatea sfințirii și serviciul divin a decurs într-un mod riguros legionar. A servit pâr. Lucaci dela Sf. Mănăstire-Bodrog. Răspunsurile au fost date de purtătorii drapelului, toți studenți ai Teologiei din Arad.

La sfârșit a vorbit pâr. Lucaci despre „Însemnătatea jertfei legionare.”

Sfințirea localului este încă o faptă românească scrisă pe răbojul de ridicare a Aradului.

Mircea Emandi

începând cu apărarea și lermind cu înaintare. Remarcăm la înaintare pe excelentul jucător Weisz, care a fost cel mai bun de pe teren.

jocul

Arbitrajul a fost destul de slab, dând naștere în tot timpul jocului la diferite incidente între jucători. Pe lângă asta d. Milivoi în prima repriză a păținit foarte mult echipa reșițeană.

Jocul n'a fost tocmai așa de frumos, după cum publicul sportman arădan se aștepta. Asta din cauza jocului dur.

Dintre jucătorii echipei noastre s'au remarcat: înaintașul Weisz, Bugariu și Brandt, iar dela-echipa gazdă: Bugariu, Tolan, Simcea și Durgheu.

Rezultate districtuale din Arad

CAA — Astra 5:4.

AMEFA — Tricolor 5:0.

Olimpia PTT — AMRA 3:2.

JEAN R. NEACȘU

ULTIMA ORĂ

INTERNE

În atenția comercianților și industriașilor refugiați

București. — Se aduce la cunoștința celor interesați, că toți comercianții și industriașii de orice bransă refugiați din Nordul Ardealului sunt convocați pentru azi, Luni, 28 Octombrie, orele 16 la Școala Politehnică din str. Matei Basarab, București.

Măsuri împotriva refugiaților polonezi

București. — Guvernul nostru a abuzat de ospitalitatea României pentru siguranța și liniștea internă și va refugiaților polonezi, cari au

Controlul dela Casa Școlilor

București. — D. Axente Creangă, directorul general al învățământului primar, vizitând Casa școlilor, a dat îndrumări prețioase privitor la învățământul primar din Statul Legionar.

D-sa a arătat importanța activității extrascolare în legătură cu înființarea cantinelor, precum și desființarea uniformelor, haina de sărbătoare constituind costumul național.

Blocarea bunurilor Marmarosch & Blank

București. — Ministerul Economiei Naționale a dispus blocarea tuturor bunurilor ale Băncii Marmarosch & Blank.

Ministerul de Finanțe a

fost autorizat, printr-o decizie specială, pentru a îndeplini dispozițiunile de mai sus, pentru asigurarea drepturilor Statului.

EXTERNE

Marina britanică a confiscat poșta destinată Portugaliei

Lisabona. — Se anunță, că vaporul portughez „Lima”, venind dinspre insulele Azori, a fost oprit și controlat de către marina britanică, confiscându-i 307 saci cu poștă

Ajutorarea populației nevoi-șe din Olanda

Amsterdam. — Agenția DNB transmite: În prezența înaltului Comisar al Reichului, s'a început

ajutorarea de iarnă a populației din Olanda, indiferent de confesiunea și origina etnică.

Violarea granițelor albaneze

Roma. — Agenția DNB transmite: lăsând 6 prizonieri. Sunt 2 morți și 3 răniți.

În apropierea rezidenței au fost aruncate 3 bombe explozibile și cetează agenții greci și englezi.

Reacția grănicerilor albanezi a silit banda inamică, să se retragă, stabilă.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” despre România

Berlin. — Ziarul german, „Deutsche Allgemeine Zeitung” publică un articol intitulat: „România ca parteneră economică.”

Ziarul relatează că România, alături de axă, va fi capabilă să ducă o viață economică reală, având nenumărate bogății minerale pe lângă petrol, care-i aduce un important capital, totuși ea va continua să rămână un stat agrar.

Iar în urma raporturilor cu Germania, veniturile României se vor mări în măsură apreciabilă, pe lângă garanțiile Axei, după nesiguranta trecutului.

Corriera della Siera publică biografia d-lui Horia Sima

Roma. — Ziarul „Corriera della Siera” publică biografia d-lui Horia Sima, comandantul mișcării legionare, înfățișându-l tăcut, cu gesturi hotărâte, scurt și precis, cu idei adânci.

Articolul arată mai departe că, în urma activității desfășurate în Banat de către d. Horia Sima, Căpitanul dori să-l aibă pe lista călădilor.

Zece ani „Ju 52”

La 1 Octombrie, Uzinele Junkers din Dessau, au sărbătorit cea de a 10-a aniversare dela construcția avionului trimotor Ju 52. Acesta a devenit avionul-standard al traficului internațional. 26 state îl întrebuințează astăzi în aviația lor civilă. Constructorul avionului, ing. Ernst Zindel, lucrează de 20 de ani cu profesorul Junkers. Prin Ju 52, siguranța și punctualitatea liniilor Lufthansa a devenit cele-

bră. Dela moartea lui Reuter, Ernst Zindel este constructorul-sef al uzinelor Junkers. În decursul anilor, el a construit avionul G. 24, primul avion trimotor, W. 34, devenit celebru în urma primei traversări a Atlanticului dela Răsărit spre Apus de către Köhl, Hünefeld și Fitzmaurice, G. 38, primul avion cu patru motoare și până atunci cel mai mare avion din lume, cunoscut sub numele „Hindenburg”, și în sfâr-

șit Ju 90, „Marele Dessauer”, a cărui confort a rămas unic în lume. Construcțiile lui Zindel sunt simple și raționale; diferitele părți pot fi înlocuite, iar reparațiile pot fi făcute repede, chiar cu ajutorul unor mecanici nespecializați. Creația lui cea mai genială este însă Ju 52, care se întrebuințează astăzi chiar în armată, ca avion de transport pentru trupe și material de război.